

Jan Grzeškowiak, Artur Trapszyc, Zbigniew Połczyński

Toruń, ul. Dominikańska 1-9

Informator Archeologiczny : badania 22, 138

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

bruk podwórka z XVI-XVII w., chroniącego starsze nawarstwienia późnośredniowieczne i wczesnośredniowieczne. Podwórko to, jak wykazuje analiza sytuacji przestrzennej, było użytkowane wspólnie przez właścicieli posesji 36, 37 i 38. Od strony wschodniej oddzielał je od wschodniej części kwartału gruby, głęboko posadowiony mur graniczny. Ze względu na bardzo dobrze zachowane nawarstwienia i ciekawą sytuację z zakresu użytkowania przestrzeni badania w tym miejscu będą kontynuowane.

Panieńska 38: Dla wyjaśnienia rozwoju kamienicy założono wstępnie dwa wykopy usytuowane we wnętrzu budynku. Stwierdzono, że murowana kamienica powstała bez wątpienia później niż 39, że wcześniej mógł istnieć w tym miejscu dom o konstrukcji szkieletowej. Bardzo wartościowe jest odkrycie jeszcze wcześniejszego budynku (zapewne XIV w. - na razie posiadamy zbyt mało materiału zabytkowego) drewnianego z glinianym klepskim. Budynek ten wchodzi także pod kamienicę 39 i przechodzi pod fundamentami w obręb ulicy Poznańskiej. Wiąże się więc z zupełnie innym rozmieszczeniem i rozplanowaniem tej części miasta. Badania w tym miejscu będą kontynuowane.

Panieńska 39: Jest to najlepiej zachowana posesja w obrębie badanego kwartału, stąd jest przeznaczona do zbadania w całości. Skupiono się na eksploracji nawarstwień w obrębie podwórka odsłaniając dwa poziomy bruki i leżące pod nimi poziomy niwelacyjne. Najmłodszy bruk pochodził z XVI-XVII w., starszy z XV-XVI w. W obrębie podwórka, na krańcu wschodnim, odkryto latrynę z XV w. (drewnianą), młodszą murowaną, ślady zabudowy gospodarczej i zarysy dwóch budynków. Jeden z nich pochodził zapewne z XIII-XIV w., drugi starszy, obydwie drewniane. Szczegółowe badania tych obiektów to zadanie na rok następny.

Środa Śląska,
Pl. Wolności 13a

Wojewódzki Ośrodek Archeologiczno-Konserwatorski we Wrocławiu

Badania prowadziła dr inż. arch. Ewa Łużyńska i mgr Halina Śledzik-Kamińska. Konsultanci: prof. dr hab. Józef Kaźmierczyk i prof. dr hab. Edmund Malachowicz. Finansował Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej w Środzie Śląskiej. Pierwszy sezon badań. Piwnica budynku z XIV w.

W październiku 1988 r. podczas wyburzania nowożytnego budynku obsunął się południowy profil wykopu budowlanego, odsłaniając relikty gotyckiej piwnicy.

Założono wykop o wymiarach 8 x 6 m i odsłonięto mury dwóch piwnic z XIV w.

Pomieszczenia te jedno o szerokości 2,5 m, drugie o szerokości 4,80 m i wysokości 2,0 m kryte były sklepieniami kolebkowymi i połączone korytarzem. Odkryte relikty stanowiły część gotyckiej kamienicy o szerokości 8,20 m, była ona albo tylko częściowo podpiwniczona lub, co jest bardziej prawdopodobne, rzut piwnicy pokrywał się z rzędem parteru. Jeżeli przyjmniemy, że odsłonięta kamienica stała na granicy rynku, to należy uznać, że rynek w Środzie Śląskiej od strony północnej był szerszy od obecnego.

Toruń, ul. Dominikańska 1-9

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Oddział w Toruniu

Badania prowadzili: dr Jan Grześkowiak, mgr Artur Trapszyc i mgr Zbigniew Polczyński (autor sprawozdania). Finansował WKZ w Toruniu. Siódmy sezon badań. Kościół św. Mikołaja i klasztor O.O. Dominikanów (XIII-XIX w.).

Kontynuowano badania w zachodniej części kościoła św. Mikołaja w ramach kolejnego wykopu nr 5. Wykop obejmował fragment dawnej nawy południowej kościoła, kaplicę oraz teren poza murem południowym kościoła.

Odsłonięto relikty muru południowego kościoła wraz z przebudowaniami oraz fragmenty murów dawnego włączenia z XIX w. ulokowanego w nawie południowej kościoła. Wyróżniono pięć zasadniczych warstw kulturowych. Uzyskano z nich łącznie 2366 fragmentów naczyń glinianych, 457 fragmentów szkła okiennego i 200 naczyń glinianych. Liczną grupę znalezisk stanowią gwoździe żelazne. Natrafiono również na 18 monet srebrnych i miedzianych. Są to XIV i XV wieczne brakteaty guziczkowate, denary Alberta z XVI w. i szeląg Jana Kazimierza z XVII w. Warto wymienić również 26 szpil z brązu o kulistej główce. W warstwie V zarejestrowano 38 pochówków szkieletowych ułożonych wzdłuż osi kościoła, to jest na kierunku NE-SW. Z uwagi na silne przemieszanie warstw niemożliwe jest przyporządkowanie określonych znalezisk ruchomych do konkretnego pochówku.

Badania będą kontynuowane.

Toruń, st. 23 - patrz okres wpływów rzymskich.